

They were nullified in her intestines

בטלו במעיה –

OVERVIEW

maintains that the **פרה** which a **מטמא** drank are not **בטל** since they became **במעיה**. Our תוספות discusses why is the **ביטול** only **במעיה**, but not in her mouth.

אבל¹ בעודם בפיה לא בטלו -

The inference is that **however while** the **פרה** **מי הטאת** **is still in the mouth** of the **פרה** **they did not become בטל** –

anticipates a difficulty:

אף על גב דאמרינן במסכת פרה (פרק ט' משנה ג') דכל העופות פוסלין מי חטאת² -

And even though the משנה teaches in מסכת פרה that all the birds invalidate the **מי הטאת**, by drinking from them –

replies:

אומר רבינו יצחק דהתם מיירי קודם קדוש³ ונפסלים -

The **ר"י** answers that there (by the birds) we are discussing a situation before the **מי הטאת** was sanctified by the ashes of the **פרה**, and therefore the **מי הטאת** became פסול through the drinking of the birds -

כדפירש הקונטרס בהנזקין⁴ (גיטין נג) דבעינן שתהא חיותן בכלי⁵ או משום מלאכה⁶ -

as **רש"י** explained in פרק הניזקין that we require that it should be בכלי, or it is because work was done with it -

¹ The inference of תוספות (that בטלו לא בפיה) and the subsequent discussion on תוספות is (seemingly) only according to the first answer of the גמרא (that כולה ר"י היא); however according to the answer of רב אשי (that it is משקה סרוח) there is no inference and it could even be **מי הטאת** (בטלו בפיה מתורת **מי הטאת**).

² If a bird drank (a little) from the **מי הטאת**, the entire **מי הטאת** become פסול, because the bird when it drinks spits back into the **מי הטאת** some of the water in its beak, and that bit of water when it mixes with the rest of the **מי הטאת** makes it פסול. It is evident that **מי הטאת** become פסול even in the mouth (of the bird); why do we say here that it becomes בטל (or פסול) only במעיה?!

³ First the water is drawn in a כלי. Afterwards the ashes of the **פרה** are placed in this כלי and mixed into the water. The process of placing the ashes into the water is called קידוש.

⁴ The commentaries find this **רש"י** in אמ ד"ה אב חולין טב.

⁵ The תורה writes (in יטז, יט) (במדבר [חקת] יטז, יט) that מים חיים אל כלי. This is interpreted to mean that the water must come directly from its source (מים חיים) into the vessel. However here, some of the water came into the vessel from the bird's mouth.

⁶ See **רש"י** there who writes that since they were set aside for (bird) drinking it is considered as if work was done with the **מי הטאת**. See **רש"י** in גיטין נג,א and in **רש"י** **מי הטאת** ד"ה אמ ד"ה אב חולין טב,א that **מי הטאת** invalidates מלאכה. The תוספות in ד"ה אמ ד"ה אב חולין טב,א disagrees that drinking is considered מלאכה.

והכא איירי לאחר קידוש מדחשיב להו סופו לטמא טומאה חמורה -

However here we are discussing the after the קידוש, **since the** גמרא **considers this** as **מי חטאת** **סופו לטמא טומאה חמורה** which applies only to **מי חטאת** after the קידוש (before the קידוש it is not חמורה טומאה חמורה) -

ומלאכה אינה פוסלת אחר קידוש⁷ כדתנן במסכת פרה (פרק ד' משנה ד') -

And מלאכה does not פוסל **the** **מי חטאת** **after** **קידוש**, **as we learnt in a משנה in** מסכת **פרה** **regarding -**

מים מלאכה פוסלת בהן עד שיתן לתוכן אפר -

The water of **מי חטאת** **that מלאכה disqualifies them until he puts the ashes into** **מי חטאת**, at which point and onwards **מלאכה** does not disqualify the **המוקדשים**. Therefore in our case merely drinking (which may be considered a **מלאכה**, or have the problem of **קידוש** before חיותן בכלי) cannot be פוסל **מי חטאת** after **קידוש** -

explains the difference of **מלאכה** whether it is before קידוש or after קידוש:

ובסיפא⁸ יליף לה מדכתיב⁹ למי נדה¹⁰ וכבר הם למי נדה¹¹ -

And it is derived (in ספרי), for since it is written למי נדה, **but these** **מי חטאת** **which** **are already נדה** **are** **מקודש** **-**

ובטלו במעיה משום היסח הדעת¹² -

However **the** **מי חטאת** **become** פסול **when they are במעיה** **on account of** **היסח** **הדעת** which applies even after קידוש¹³, but not on account of **מלאכה**.

offers another explanation why **מי חטאת** **become** פסול **לאחר קידוש**.

ובתוספתא (דמקוואות פרק ח') מפרש טעמא דרבי יהודה משום דכתיב¹⁴ למשמרת -

And in the תוספתא he explains the reason of ר"י (that it is פסול and not מטמא) **because it is written** למשמרת **the** **מי נדה** **must be watched -**

יצאו אלו שאינם למשמרת הואיל ששתתה¹⁵ מהן הפרה:

⁷ Similarly the rule of **חיותן בכלי** is also only before קידוש, but not after קידוש (see שלמי תודה).

⁸ This is amended to read ובסיפא (instead of ובספרי) it is found in ס' קכד.

⁹ נאסף איש טהור את אפר הפרה והניח מחוץ למחנה במקום טהור והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה; reads; במדבר (חקת) יט, ט חטאת הוא.

¹⁰ (חומש ד"ה למי נדה there in רש"י see) means the water that are to be sprinkled.

¹¹ We derive that **מי חטאת** **בני** למשמרת **למי נדה** **חטאת היא** since it states **מלאכה** פוסלת **במי חטאת** (that it is להזאה), however once it is already נדה (it was מקודש) there is no longer the פסול of **מלאכה**.

¹² It seems from תוספות that while it is (only) in the mouth of the פרה there is no היסח הדעת (for perhaps the פרה can spit it out?). The היסח הדעת in only when it is במעיה.

¹³ See 'Thinking it over'.

¹⁴ See footnote # 9.

¹⁵ Seemingly according to the reasoning of the תוספתא it should become פסול as soon as the פרה drinks from it (not only במעיה). See דבר שמואל.

This excludes these מי חטאת which are not למשמרת since the פרה drank from them.

SUMMARY

Regarding מי חטאת; before קידוש there is the issue of מלאכה (and חיותן בכלי), which renders it פסול, but not after קידוש where they become פסול (only) through היסח (הדעת).

THINKING IT OVER

The פסול of מלאכה is derived from the פסוק of למשמרת.¹⁶ The פסול of היסח הדעת is also derived from למשמרת.¹⁷ Why is it that regarding the פסול מלאכה it does not apply לאחר קידוש (we exclude it from נדה),¹⁸ however regarding the פסול of היסח (where it also says למשמרת למי נדה) it applies even after קידוש?¹⁹²⁰

¹⁶ See footnote # 11.

¹⁷ See the previous תוספות ד"ה הא TIE footnote # 6.

¹⁸ See footnote # 11.

¹⁹ See footnote # 13.

²⁰ See דבר שמואל מה שמביא בשם הגר"ח.